

החוג לחשבונאות / Dept. of Accounting

תואר ראשון
החוג לחשבונאות
1211-1107-01/02 - יסודות המשפט
Introduction to Business Law

סמסטר א' - תשפ"ב

פרטי הקבוצות בקורס

קבוצה	יום בשבוע	שעה	תאריך בחינה	מרצה	דואר אלקטרוני
01	ג'	15:00-18:00	כמפורט בלוח בחינות	ד"ר שירלי לוי	levys@tauex.tau.ac.il
02	א'	8:00-11:00		עו"ד שמואל קרייניק	samuelcrainic@hotmail.com

שעת קבלה – בתיאום מראש.

עוזרת הוראה קב' 01: גב' אהובה אברהמי, דוא"ל: ohavavrahami@mail.tau.ac.il

עוזרת הוראה קב' 02: מר אסף מצא, דוא"ל: assafmatza@gmail.com

היקף הלימודים

היקף הש"ס לקורס: 3 ש"ס = 6 ECTS.

ECTS – 1 ש"ס = 2 ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System), ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה".

תיאור הקורס

הקורס מפגיש אתכם לראשונה בצורה סדורה עם עולם המשפט. בקורס נדבר על מערכת המשפט ומערכת בתי המשפט, ומטרתו המרכזית היא הקניית ידע בסיסי בתחומי יסוד של עולם המשפט (הפרטי והציבורי) כגון משפט חוקתי, משפט פלילי, דיני נזיקין, דיני חוזים ודיני קניין. במהלך הקורס נדון בהסדרים החקיקתיים ובהלכות המרכזיות בכל תחום (כלומר סעיפי חוק רלוונטיים ופסקי דין עקרוניים). נדון גם בעקרונות יסוד של השיטה המשפטית ובדוקטרינות משפטיות שונות. בשיעורים ינתן דגש על ניתוח כלכלי של המשפט ועל סוגיות הקרובות לליבם של רואי החשבון.

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה יוכלו הסטודנטים:

1. להכיר ולהבין את תחומי המשפט השונים, ובכלל זה את המקורות עליהם הם נשענים, את השפה המשפטית והמונחים המשמשים בכל תחום, וכן את ההלכות העדכניות המרכזיות.
2. לפתח חשיבה ביקורתית ולהשתמש במיומנויות ובכלים התיאורטיים שנלמדו בקורס גם בקורסים אחרים בתחומים אחרים, ובחיים המקצועיים.

הערכת הסטודנט בקורס והרכב הציון

אחוז	מטלה	תאריך	הערות
90%	בחינה מסכמת (בספרים סגורים)	כמפורט בלוח בחינות	קובץ בחינות ופתרונות לדוגמא משנים קודמות יפורסם באתר הקורס לקראת סוף הסמסטר.
10%	עבודה בכתב	יפורסם בהמשך	הגשת העבודה הינה תנאי לגשת לבחינה. נוסח העבודה וכן הנחיות לגבי אופן ההגשה יימסרו במהלך הסמסטר.

- * ציון מיטיב של עד 3 נק' יינתן עבור השתתפות איכותית ועקבית בדיונים בכיתה.
- * עפ"י תקנון האוניברסיטה תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים (נוהלי האוניברסיטה).
- * מועד הבחינה המדויק ושעת הבחינה יפורסמו באתר הפקולטה-לוח בחינות.
- * תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה).

פירוט המטלות בקורס

1. קריאת החומר הביבליוגרפי לפני כל שיעור (חומר הקריאה נמצא באתר הקורס), ונוכחות (רצוי פעילה) בשיעורים.
2. לפני כל שיעור, ובאופן שוטף, יש להתעדכן באתר הקורס.
3. בחינה מסכמת (בספרים סגורים) – 90% מהציון הסופי.
4. עבודה בכתב – 10% מהציון הסופי.
5. הגשת העבודה הינה תנאי לגשת לבחינה.
6. תנאי למעבר הקורס הינו ציון עובר (60) בבחינה.

כל אי עמידה במטלות הקורס מחייבת הודעה מראש (בדוא"ל) למרצה

מדיניות שמירה על טווח ציונים

הציון יקבע בהתאם למדיניות שמירה על טווח ציונים כמפורט באתר החוג לחשבונאות.

<https://coller.tau.ac.il/BA-students/programs/2021-22/accounting/rules/grades>

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי הסטודנטים והאוניברסיטה.

אתר הקורס

- אתר הקורס הינו המקום המרכזי בו יימסרו הודעות לסטודנטים, לפיכך מומלץ להתעדכן בו מדי שבוע, לפני ואחרי השיעור, וכן בתום הסמסטר לקראת הבחינה.
- חומר הקריאה ומצגות השיעורים יפורסמו באתר הקורס.

תכנית הקורס *

- לתשומת לבכם - בכיתה יידונו גם נושאים (ובפרט דוגמאות) שאינם מופיעים בשקפים ו/או בסילבוס. כל אלו הינם חלק בלתי נפרד מחומר הקורס.
- בסוף הסמסטר יש להתעדכן באתר הקורס, אשר בו יפורסמו חומרי הקריאה המעודכנים והמחייבים לצורך הבחינה (לפי קצב ההתקדמות בכיתה).

שיעור	נושאים	קריאת חובה	הערות
1-2	<p>משפט חוקתי:</p> <p>א. מבוא – מערכת המשפט</p> <p>ב. זכויות חוקתיות</p> <p>ג. חוקי היסוד ופסקת ההגבלה</p> <p>ד. הביקורת השיפוטית של בג"ץ על הכנסת ועל הממשלה</p>	<p>1. חוק יסוד: חופש העיסוק.</p> <p>2. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.</p> <p>3. חוק יסוד הכנסת: סעיף 4 וחוקי היסוד "המשטריים".</p> <p>4. חוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984.</p> <p>5. חוק יסודות המשפט, תשי"ם-1980.</p> <p>6. חוק הפרשנות, תשמ"א-1981.</p> <p>7. בג"ץ 73/53 חברת קול העם נ' שר הפנים, פ"ד ז (2), 871.</p> <p>8. בג"ץ 606/93 קידום נ' רשות השידור, פ"ד מח (2) 1, עמ' 8 (עובדות), 10-12 (הביטוי המסחר), 15-16 (פגיעה ברגשות הציבור), 24-29 (פגיעה בטעם הטוב).</p> <p>9. בג"ץ 5936/97 ד"ר אורן לס נ' מר בן ציון דל מנכ"ל משרד החינוך, פ"ד נג(4) 673, עמ' 677-679 (עובדות), 683-687 (פסקת ההגבלה).</p> <p>10. בג"ץ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נ' שר האוצר, פ"ד נא(4), 367.</p> <p>11. בג"ץ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 404, 415-422 (פרשת דרעי).</p> <p>12. בג"ץ 450/97 תנופה נ' אלי ישי, שר העבודה והרווחה, פ"ד נב(2) 433, עמ' 437 (עובדות), 449-453 (מידתיות).</p> <p>13. בג"ץ 8425/13 איתן מדיניות הגירה ישראלית נ' ממשלת ישראל (פרשת חולות).</p>	<p>אין צורך בקריאה מוקדמת</p>
3	<p>דיני נזיקין:</p> <p>א. מבוא – עוולות מסגרת ועוולות פרטיקולריות</p> <p>ב. עוולת הרשלנות - חובת זהירות והתרשלות</p> <p>ג. עוולת הפרת חובה חקוקה</p>	<p>1. פקודת הנזיקין [נוסח חדש]- ס' 35, 36.</p> <p>2. חוק איסור לשון הרע, תשכ"א-1965.</p> <p>3. ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, עמ' 122 (עובדות), 134-122 (חובת זהירות).</p> <p>4. ע"א 6296/00 קיבוץ מלכיה נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(1) 16 (התרשלות).</p> <p>5. ע"א 660/80 לכדר נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 836 (הפרת חובה חקוקה).</p>	

	<p>1. סעיף 44 לפקודת הנזיקין.</p> <p>2. חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ס-1980.</p> <p>3. חוק רואי חשבון, תשט"ו-1955.</p> <p>4. ע"א 44/76 אתא חברה לטקסטיל בע"מ נ' שוורץ, פ"ד ל(3) 785, עמ' 793-788 (עובדות והליכים קודמים), 793-798 (עוולת המטרד), 817-799 (שיקולים במתן הסעד ומאזן הנוחות).</p> <p>5. ע"א 166/88 פניציה בע"מ נ' עמר, פ"ד מה(2) 457, עמ' 459-462 (עובדות והליכים קודמים), 463-462 (זהות היצרן), 464-466 (הגנות).</p> <p>6. Beshada v. Johns-Manville Products Corp. 447 A.2d 539 (1982)</p> <p>7. פרשת Enron ופירמת רו"ח ארתור אנדרסון.</p>	<p>דיני נזיקין:</p> <p>ד. נזק וודאי - מטרדים, התיאורמה של קוז, עלויות עסקה.</p> <p>ה. ניתוח כלכלי של חוק האחריות למוצרים פגומים</p> <p>ו. אחריות רואי חשבון</p>	4
סעיפים לדוגמה מתוך חוק העונשין ינותחו בכיתה	<p>1. חוק העונשין – ס' 18.</p> <p>2. חוק העונשין – ס' 19, 20, 90א.</p> <p>3. חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.</p> <p>4. ע"פ 228/87 כרמי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 332.</p> <p>5. ע"פ 334/74 ג'מאמעה נ' מ"י, פ"ד כט(2) 29.</p> <p>6. ת"פ (ת"יא) 49/97 מדינת ישראל נ' אביהו הורוביץ (מחוזי, 2006); ע"פ 2103/07 אביהו הורוביץ נ' מדינת ישראל (עליון, 2008).</p> <p>7. ע"פ 220/17 נוחי דנקנר נ' מדינת ישראל (29.8.18).</p>	<p>דיני עונשין:</p> <p>א. מבוא, עקרונות המשפט הפלילי</p> <p>ב. המעשה הפלילי (Actus Reus)</p> <p>ג. המחשבה הפלילית (Mens Rea)</p> <p>ד. סיבתיות ועקרון הבר-זמניות (הסימולטניות)</p> <p>ה. "עצימת עיניים"</p> <p>ו. עבירות צווארון לבן</p>	5-6
	<p>1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ס' 23-24.</p> <p>2. חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970.</p> <p>3. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.</p> <p>4. ע"א 294/91 חברה קדישא גחש"א נ' קסטנבאום, פ"ד מו(2) 464, 478-א476, 516-ג524, 529-ד538.</p> <p>5. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ס' 12.</p> <p>6. ד"נ 7/81 פנידר נ' קסטרו, פ"ד לו(4) 673.</p> <p>7. ע"א 144/87 מדינת ישראל נ' אינג' פבר חברה לבנין ואח', פ"ד מד(3) 769.</p> <p>8. ע"א 6370/00 קל בנין בע"מ נ' ע.ר.מ., פ"ד נו(3) 289.</p> <p>9. ע"א 579/83 זונשטיין נ' גבסו, פ"ד מב(2) 278, 283-ה-א293.</p>	<p>חוזים:</p> <p>א. מבוא</p> <p>ב. חופש החוזים ומגבלותיו</p> <p>ג. מו"מ לקראת כריתתו של חוזה</p>	7
	<p>1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ס' 1-12, 60.</p> <p>2. ע"א 158/77 רבינאי נ' חברת מן שקד בע"מ (בפירוק), פ"ד לג(2) 281, 283-ה290א.</p> <p>3. ע"א 290/80 ש.ג.מ. חניונים בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 633, 635-ז637, 638-ה639.</p> <p>4. ע"א 5332/03 רמות ארזים חברה להשקעות ובניין נ' שירן, פ"ד נט(1) 931, 934-933, 942-940.</p> <p>5. ע"א 374/64 רוזנר נ' מגן-דוד אדום בישראל, פ"ד יח(4) 640, 642-א644.</p>	<p>חוזים:</p> <p>ד. כריתת חוזה: ההצעה</p> <p>ה. כריתת חוזה: הקיבול</p>	8-9
	<p>1. חוק המקרקעין, תשכ"ט 1969 – ס' 1, 3, 5, 11-13, 49-51, 54, 78-84, 92-98, 93(ג), 113(ג), 157.</p> <p>2. חוק המשכון, תשכ"ז-1967, סעיף 1(א).</p> <p>3. חוק השכירות והשאלה, תשל"א-1971.</p> <p>4. חוק המיטלטלין, תשל"א-1971, סעיפים 2, 11, 13.</p>	<p>דיני קניין:</p> <p>א. מבוא לדיני קניין</p> <p>ב. הזכויות הקנייניות</p>	10

	<p>5. חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשלי"ט-1979.</p> <p>6. ע"א 8483/02 אלוניאל בע"מ נ' מקדונלד, פ"ד נח(4) 314, השי ריבלין ס' 1-2, 59-30, 62.</p>		
11	<p>דיני קניין:</p> <p>ג. תקנת השוק במיטלטלין</p> <p>ד. עסקאות נוגדות ורכישה בתום לב</p>	<p>1. חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 – ס' 9.</p> <p>2. חוק המיטלטלין, תשלי"א-1971 – ס' 12.</p> <p>3. חוק המכר, תשכ"ח-1968 – ס' 34.</p> <p>4. פקודת הנזיקין [נוסח חדש], ס' 62.</p> <p>5. דני"א 2568/97 כנען נ' ממשלת ארצות הברית, פ"ד נז(2) 632.</p> <p>6. * ע"א 97/2643 גנז נ' בריטיש וקולוניאל בע"מ, פ"ד נז(2) 385.</p>	
12	<p>דיני קניין רוחני:</p> <p>א. גזל סוד מסחרי</p> <p>ב. סימני מסחר וגניבת עין</p> <p>ג. מבוא לפטנטים</p>	<p>1. פקודת סימני מסחר (נוסח חדש), תשלי"ב-1972, סעיפים 1, 4, 7, 8.</p> <p>2. חוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999.</p> <p>3. * ע"א 2600/90 "עלית" בע"מ נ' סרנגה, פ"ד מט(5) 796.</p> <p>4. ע"א 3425/17 Societe des Produits Nestle נ' אספרסו קלאב בע"מ (7.8.2019).</p> <p>5. ע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ' קאר סקויריטי בע"מ, פ"ד מח (5) 661.</p>	
13	<p>שיעור מסכם ופתרון בחינה לדוגמא</p>		

*התכנית הינה בסיס וייתכנו שינויים.

קריאת רשות

ספרות עזר:

1. א' רובינשטיין וב' מדינה, המשפט החוקתי של מדינת ישראל (2005).
2. אריאל פורת, נזיקין כרך א', הוצאת נבו (2013).
3. י' לוי, א' לדרמן, עיקרים באחריות פלילית (1981).
4. ש"ז פלר, יסודות דיני עונשין – חלק א (1992).
5. א' וינרוט, דיני קניין: פרקי יסוד (2020).
6. גבריאלה שלו, דיני חוזים כרכים א'-ג', האוניברסיטה הפתוחה (2000-2008)